

Fund af småsommerfugle fra Danmark i 2016 (Lepidoptera)

Records of Microlepidoptera from Denmark in 2016 (Lepidoptera)

Otto Buhl, Per Falck, Ole Karsholt, Knud Larsen & Flemming Vilhelmsen

---

Correspondance to: Småsommerfuglelisten, Zoologisk Museum, Universitetsparken 15, DK-2100 København Ø, Danmark, e-mail: okarsholt@snm.ku.dk

Abstract

This article reports and comments on interesting Danish Microlepidoptera collected in 2016 and includes remarkable findings from previous years. The classification and nomenclature follow the Danish checklist (Karsholt & Stadel Nielsen, 2013). Five species are reported as new to the Danish fauna: 1) *Montescardia tessulatellus* (Zeller, 1846) (Tineidae): two specimens were found in Bornholm and one specimen were found in southernmost Jutland, all attracted to light; 2) *Coleophora filaginella* Fuchs, 1881: many specimens were found at the south coast of the island of Lolland, partly by using a bee-smoker and partly attracted to a light-tower; 3) *Coleophora dianthi* Herrich-Schäffer, 1855: one specimen was found in a light trap in Bornholm; 4) *Stenoptilia eborinodactyla* Zagulajev, 1986 (= *S. gratiolae* Gibeaux & Nel, 1990; *S. paludicola* auct.): one specimen was found in a light trap in Bornholm; 5) *Episcythrastis tetricella* (Denis & Schiffermüller, 1775): two specimens were found in light traps in Bornholm. Danish records of *Anarsia lineatella* Zeller, 1839 caught in the nature refer to the newly described *A. innoxiiella* Gregersen & Karsholt, 2017. We list the few specimens of *A. lineatella* found in imported fruits of peach and nectarine in Denmark and transfer this species to the list of introduced species. *Psoricoptera speciosella* Teich, 1893 is removed from the list of Danish Lepidoptera due to misidentification. We moreover deal with *Prays ruficeps* (Heinemann, 1854) and *Epinotia indecorana* (Zetterstedt, 1839), and these species are transferred from the taxonomic observation list to the main list. The total number of Danish Tineidae is now 46, Praydidae 2, Coleophoridae 129, Pterophoridae 48, Tortricidae 394, and Pyralidae 80. This results in a total of 1616 species of Microlepidoptera (families Micropterigidae–Zygaenidae + Pyralidae–Crambidae) found in Denmark. The total amount of Macrolepidoptera recorded from Denmark is 973, bringing the number of Danish Lepidoptera to a total of 2589 species.

Indledning

Denne oversigt over fund af nye, sjældne og biologisk eller faunistisk set interessante småsommerfugle er udarbejdet efter de samme retningslinjer som de 37 foregående fundlister publiceret i Entomologiske Meddelelser.

Vi kan i denne liste berette om 5 arter, der er nye for den danske fauna: 1) *Montescardia tessulatellus* (Zeller, 1846) (Tineidae); 2) *Coleophora filaginella* Fuchs, 1881 og 3) *Coleophora dianthi* Herrich-Schäffer, 1855 (begge Coleophoridae); 4) *Stenoptilia eborinodactyla* Zagulajev, 1986 (Pterophoridae) samt 5) *Episcythrastis tetricella* (Denis & Schiffermüller, 1775) (Pyralidae). *Psoricoptera speciosella* Teich, 1893 (Gelechiidae), der har været opført på den taxonomiske observationsliste, udgår helt grundet fejlbestemmelse. Desuden flyttes *Anarsia lineatella* Zeller, 1839 (Gelechiidae) til listen over indslæbte arter, idet frilandsfund meldt som denne art tilhører den nybeskrevne *A. innoxiiella* Gregersen & Karsholt, 2017. Endvidere overføres *Prays ruficeps* (Heinemann, 1854) (Praydidae) og *Epinotia indecorana* (Zetterstedt, 1839) (Tortricidae) fra den taxonomiske observationsliste til hovedlisten. Af småsommerfugle er der nu 3 arter på den taxonomiske observationsliste, 8 arter på den faunistiske observationsliste (Buhl *et al.*, 2009) samt 41 arter på listen over indslæbte arter. Antallet af danske Tineidae er nu 46, Praydidae 2, Coleophoridae 129, Pterophoridae 48, Tortricidae 394 og Pyralidae 80. Det samlede antal Microlepidoptera (familierne Micropterigidae–Zygaenidae + Pyralidae–Crambidae) fundet i Danmark er nu 1616. Der blev i 2016 tilføjet 2 arter til listen over danske Macrolepidoptera (Bech *et al.*, 2017), der nu – med justeringer fra det nordisk-baltiske katalog (Aarvik *et al.*, 2017) – omfatter 973 arter. Der er således kendt 2589 sommerfuglearter fra Danmark.

Der blev i 2016 rapporteret 41 nye distriktsfund, hvilket er tæt på gennemsnittet for de seneste fem årslister. De nye distriktsfund fordeler sig nogenlunde ligeligt i de 11 faunistiske distrikter.

Table 1. Pyralider rapporteret fra automatiske lysfælder i Danmark 2016

Pyralidae recorded from automatically operating light traps in Denmark 2016

	SJ	EJ	WJ	NWJ	NEJ	F	LFM	SZ	NWZ	NEZ	B	I alt
Pyralidae												
<i>Aphomia zelleri</i> (Joan.)							109				16	125
<i>Oncocera semirubella</i> (Sc.)	4	214	101				75	25		277	111	807
<i>Myeloid circumvoluta</i> (Fourc.)							29	6		5	94	134
<i>Euchromius ocellae</i> (Hw.)												0
<i>Crambus heringiellus</i> H.-S.		1										1
<i>Catoptita verellus</i> (Zinck.)							42			235	85	362
<i>Schoenobius gigantella</i> (D.&S.)	3		1				89	2		1	2	98
<i>Cynaeda dentalis</i> (D.&S.)								6				6
<i>Evergestis extimalis</i> (Sc.)		1					13	23		4	67	108
<i>Evergestis aenealis</i> (D.&S.)							1				8	9
<i>Udea ferrugalis</i> (Hb.)	110	7	293		2		11	7			42	472
<i>Loxostege turbidalis</i> (Tr.)												0
<i>Loxostege sticticalis</i> (L.)		1					10	5		2	58	76
<i>Pyrausta aerealis</i> (Hb.)												0
<i>Nascia cilialis</i> (Hb.)		1					2	2			6	11
<i>Stiochroa palealis</i> (D.&S.)			46				33	4		15	69	167
<i>Ostrinia palustralis</i> (Hb.)							1				10	11
<i>Mecyna flavalis</i> (D.&S.)												0
<i>Palpita vitrealis</i> (Rossi)	2	6	22				39	7		3	84	163
<i>Nomophila noctuella</i> (D.&S.)	330	11	610		6		112	69		1	157	1296
Samlet registrering	449	288	1027	0	8	0	566	156	0	543	809	3846
Antal fælderindberetninger i alt	9	13	34	0	9	3	49	13	0	10	25	168

Vi kan desuden berette om følgende fund af meget sjældne eller nyindvandrede arter: *Metalampra italica* (Bldz.), der i sidste årsliste blev meldt som ny for Danmark fra Østjylland, er fundet i flere eksemplarer på en lokalitet i Nordvestsjælland. Af *Platyedra subcinerea* (Hw.), der tidligere kun var kendt fra Bornholm samt i 1 stk. fra Falster, blev der fundet et eksemplar i Vestjylland. Af *Blastobasis glandulella* Riley, der tidligere kun var kendt i 1 stk. fra Falster i 2015, blev der fundet to eksemplarer på Bornholm. Af *Wockia asperipunctella* (Brd.), der tidligere kun var kendt i 1 stk. fra Bornholm i 1984, blev der fundet yderligere et eksemplar, også på Bornholm. Og af *Acrobasis sodalella* Zell., der tidligere kun var kendt i 1 stk. fra Falster tilbage i 1962, blev der fundet et eksemplar på Bornholm.

I lighed med de foregående år bringer vi i tabel 1 en oversigt over (især) migrerende pyralider, der er indberettet fra automatiske lysfælder – og kun fra disse fælder, idet øvrige indberetninger om de pågældende arter er ret sporadiske. Sådanne 'træksommerfugle' omtales kun i listen, hvis de repræsenterer nye distriktsfund, eller hvis der er tale om særligt sjældne arter.

Sammenskrivningen af alle tidligere lister over fund af småsommerfugle siden tillægget til C. S. Larsens fortegnelse (1927) er nu blevet opdateret (Buhl (ed.), 2017), således at den også indeholder oplysningerne fra 2015-listen (Buhl *et al.*, 2016). Formålet med disse årlige lister er at publicere fund af nye, sjældne og biologisk eller faunistisk set interessante småsommerfugle. Det grundlæggende kriterium for udvælgelsen af fund til listen er, at disse skal indeholde nye oplysninger. Derfor gentages fund af sjældnere arter fra allerede kendte lokaliteter kun i mindre omfang. Herved adskiller småsommerfuglelisterne sig fra de årlige fundlister over Macrolepidoptera, der publiceres som tillæg til Lepidoptera (Bech *et al.*, 2017). Nye distriktsfund skal verificeres af en af listens forfattere.

En nyligt publiceret checkliste over sommerfuglene i de nordiske og baltiske lande (Aarvik *et al.*, 2017) omfatter også Danmark. Listen følger i store træk den seneste danske liste (Karsholt & Stadel Nielsen, 2013), men afviger fra denne, hvor nyere forskning begrundet dette. Vi følger i nærværende artikel listen fra 2013, men for at komme i overensstemmelse med vore nabolande overføres to arter fra den taxonomiske observationsliste til hovedlisten (se ovenfor). Ved en fejltagelse er *Leucoptera lathyrioliella* (Stainton, 1866) (Lyonetiidae) ikke angivet fra Danmark i Aarvik *et al.* (2017).

Den systematiske opdeling, rækkefølgen, nomenklaturen, forkortelser af autornavne samt opdelingen af Danmark i distrikter følger den nyeste danske sommerfuglefortegnelse (Karsholt & Stadel Nielsen, 2013). Fund af præimaginale stadier medtages normalt kun, hvis der foreligger klækket materiale. Navne på planter følger »Dansk flora« (Frederiksen *et al.*, 2006). Småsommerfuglelisten er et kollektivt produkt, men i de tilfælde, hvor enkeltpersoner har leveret grundige kommentarer til en art, anføres de ansvarliges navne i parentes efter kommentarerne, på samme måde som finderne angives.

Næste årsliste vil blive udarbejdet efter de samme retningslinjer. Indberetninger om fund af småsommerfugle fra 2017 bedes sendt på email til en af forfatterne senest i forbindelse med Entomologisk Årsmøde. Vi anmoder om at få tilsendt oplysning om interessante fund, idet det ikke er muligt for os at gennemgå alle fund, der indberettes på internetsider (fx www.lepidoptera.dk/bugbase eller <http://www.fugleognatur.dk>).

ADELIDAE

Nemophora cupriacella (Hb.). NEZ: UB36 Tåstrup, 1 stk. 14.vii.2016 (B. Baungaard, K. Bech).

TISCHERIIDAE

Emmetia marginea (Hw.). NEZ: UB47 Vanløse, 1 stk. 4.viii.2016 (F. Vilhelmsen). **Ny for NEZ.**

TINEIDAE

Montescardia tessulatellus (Zell.). SJ: NF17 Frøslev Mose, 1 stk. 29.vii.2016 (F. J. Nielsen); B: VA99 V. Sømarken, 1 stk. 27.vi.2016 og WB00 Grisby, 1 stk. 30.vii.2016 (P. Falck). **Ny for Danmark.**

Arten (Fig. 1) kan især forveksles med *Morphaga choragella* (Denis & Schiffermüller, 1775), men kendes på, at midtcellen er sort (hos lidt slidte eksemplarer giver det indtryk af en tydelig sort midtplet), det mørke bånd midt på vingen er kraftig vinklet ca. på midten (hos *choragella* er det vinklet tæt på forkanten), og kantpletten midt på forkanten er væsentligt bredere; desuden har hannen hos *choragella* betydeligt længere hår på antennerne. Der er også en vis lighed med den noget mindre *Triaxomera parasitella* (Hübner, 1796), der dog har helt gult hoved. Genitalierne afbildes hos Gaedike (2015).

Fig. 1. *Montescardia tessulatellus* (Zeller). Hun, B: V. Sømarken, 26 mm.

Larven lever i dødt træ af *Quercus* (Eg), *Fagus* (Bøg), *Betula* (Birk) og *Picea* (Gran) med svampeangreb af *Antrodia serialis* (Række-sejporesvamp), *Daedalea quercina* (Egelabyrinthsvamp), *Fomitopsis rosea* (Rosa-hovporesvamp), *Phellinus robustus* (Egeildporesvamp) og *Piptoporus betulinus* (Birkeporesvamp) (Gaedike, 2015, Lepiforum, 2017). Flyvetiden er lang, og den voksne sommerfugl kan findes fra først i maj til sidst i august. *M. tessulatellus* kommer fint til lys, hvilket også er tilfældet med de danske eksemplarer.

Det var ventet, at *tessulatellus* ville blive fundet i Danmark, idet den er vidt udbredt i Nord- og Mellemeuropa og fundet i alle vore nabolande (med undtagelse af Storbritannien); den er bl.a. kendt fra samtlige svenske distrikter.

Montescardia tessulatellus (Zeller, 1846) placeres i den danske fortegnelse (Karsholt & Stadel Nielsen 2013: 17) efter *Agnathosia mendicella* (Denis & Schiffermüller, 1775). (P. Falck).

[*Opogona omoscopa* (Meyr.)]. WJ: MG45 Oksby, 1 stk. 12.-26.ix.2015 (B. J. K. Nielsen). Indslæbt art.

GRACILLARIIDAE

Parornix fagivora (Frey). B: VB90 Almindingen, 1 stk. 26.vii.2016 (P. Falck). **Ny for B.**

Phyllonorycter apparella (HS.). LFM: PF95 Bøtø Strand/Plantage, 4 la. 1.viii.2016, *Populus tremula* (Bævreasp) (P. Szyska); NEZ: PH81 Asserbo, 4 la. 1.viii.2016, *Populus tremula* (Bævreasp) (F. Vilhelmsen).

Phyllocnistis saligna (Zell.). LFM: UA39 Klintholm Havn, flere la. & pup. 30.viii.2015, *Salix alba* (Hvidpil) (O. Karsholt), UA39 Mandemarke, 1 stk. 16.-19.vii.2016 (O. Karsholt), PF95 Birkemose, 1 stk. 28.viii.-12.ix.2016 (K. Larsen).

YPONOMEUTIDAE

Yponomeuta rorrella (Hb.). NEJ: NJ89 Råbjerg Mile, flere stk. 24.vii.2016 (O. Karsholt). Ketsjet i lave *Salix cinerea* (Gråpil) og *S. repens* (Krybende pil).

ARGYRESTHIIDAE

Argyresthia trifasciata Stgr. EJ: PH58 Anholt, 1 stk. 2.vi.2016 (S. Kjeldgaard). **Ny for EJ.**

PLUTELLIDAE

Plutella xylostella (L.). Arten optrådte i store mængder over hele landet i slutningen af maj og begyndelsen af juni 2016 – i forbindelse med en længere periode med østenvind. Den kraftige indflyvning resulterede imidlertid ikke i større optræden af arten senere på året.

PRAYDIDAE

Prays fraxinella (Bjerk). Se under følgende art.

Prays ruficeps (Hein.). Denne art flyttes fra den taxonomiske observationsliste til hovedlisten.

Arten (fig. 2) ligner mørke former af *P. fraxinella* (figs 3-4), men kan kendes fra sådanne på, at den (som regel) er mindre og mere smalvinget. Hovedet er okkergult til rustgult (lysere hos *P. fraxinella*), og forvingerne er tegningsløst ensfarvet mørkebrune til sortbrune. Hos mørke former af *P. fraxinella* kan der som regel anes et lidt lysere mønster i forvingen.

Genitalierne er ret variable, og der har ikke kunnet påvises klare forskelle i disse mellem *P. ruficeps* og *P. fraxinella* (Bengtsson & Johansson, 2011: 301-302).

Også larverne af de to arter minder om hinanden; de er variable, og det er usikkert, om de kan kendes fra hinanden. Ifølge Chapman (1888: 75) er larven af *P. fraxinella* (som *P. curtisellus*) normalt større, federe og lysere end larven af *P. ruficeps* (som *P. rusticus*). De lever begge på *Fraxinus excelsior* (Ask), men i litteraturen opgives også andre værtsplanter for *P. ruficeps*: Således beretter Martini (1913), at han fandt larver og pupper på *Prunus spinosa* (Slåen) og *Fagus sylvatica* (Bøg), og han klækkede flere eksemplarer fra små larver, der levede mellem sammenspundne blade af *Acer campestre* (Navr). Larven af *P. fraxinella* er også fundet på *Ligustrum vulgare* (Liguster) (Millard, 2013). Larsen (1927: 152) skriver, at Sønderup fandt en larve af *P. ruficeps* (som *P. rusticus*) 15.vii.1921. Den levede i et åbent, "Swammerdamia"-lignende spind på *Fraxinus* (Ask), og sommerfuglen klækkede i juli samme år. Fra larver indsamlet på *Fraxinus* (Ask) om foråret klækkede P. Falck (upubliceret) udelukkende *P. ruficeps* fra blomster, mens *P. fraxinella* klækkede fra nye skud, hvor bladene hang slapt ned.

Fig. 2. *Prays ruficeps* (Heinemann). Hun, F: Åstrup, 17 mm.

Fig. 3-4. *Prays fraxinella* (Bjerkander). Venstre: Nominatform, han, Høvblege, 16 mm. Højre: Mørk form, han, Høvblege, 15,5 mm.

Chapman (1888) indsamlede i slutningen af 1887 et stort antal larver, der levede i galler på *Fraxinus* (Ask), der var forårsaget af galmider, og fra disse klækkede han i august ca. 200 eksemplarer af *P. ruficeps*. Hunner af disse lagde æg i de galler, de var klækket af, og her levede larverne indtil sent på efteråret, hvor de forlod gallerne og borede sig ind i barken på et skud eller ind i en knop for at overvinde. I det tidlige forår bliver de aktive, når blomsterknopperne begynder at svulme, og de udhuler disse og spinder en løs kokon i knoppen. Larverne af *P. fraxinella* overvintrer i barken, men går også ind i knopperne om foråret. De når dog ikke at udvikle sig, før knoppen brister, og de borer sig så enten ned i skuddets marv eller lever mellem de udsprungne blade (Chapman (1888).

Den voksne sommerfugl flyver i to kuld fra først i maj til ind i juni og igen fra midt i juli og til midt i september. *P. fraxinella* flyver i ét kuld fra slutningen af juni til begyndelsen af august (med et partielt 2. kuld fra slutningen af august til midt i september). Forskellen i flyvetiden på de to arter er en støtte ved bestemmelsen, men der er et vist overlap i de to arters flyvetider.

Begge *Prays*-arter er udbredt i hele Danmark. Dog mangler *P. fraxinella* at blive registreret fra NWJ. Arterne er også fundet i alle vore nabofaunaer samt i Mellemeuropa.

P. ruficeps har været betragtet som en form af *P. fraxinella*, men forskelle i DNA-barcoden støtter antagelsen om, at der er tale om to arter (Aarvik *et al.*, 2017: 68).

Prays ruficeps (Heinemann, 1854) opføres i den danske liste (Karsholt & Stadel Nielsen, 2013: 21) efter *P. fraxinella* (Bjerkander, 1784). (O. Karsholt).

LYONETIIDAE

Lyonetia prunifoliella (Hb.). SJ: NF17 Frøslev Mose, 1 stk. 1.-11.ix.2016 (P. Falck, V. Hansen); F: NG84 Stige, 1 stk. 16.ix.2016 (O. Buhl). **Ny for SJ og F.**

OECOPHORIDAE

Schiffermuelleria schaefferella (L.). LFM: PF57 Ryde Skov, 1 la. 18.iv.2016, i død gren af *Corylus* (Hassel) (F. Helsing).

Eratophyes amasiella (HS.). NWJ: MH96 Nørre Sahl, 1 stk. 29.vi.2016 (Å. Thorup); NEZ: UC10 Ølsted By, 1 stk. 15.vi.2016 (K. Bech). **Ny for NWJ.**

Metalampra cinnamomea (Zell.). LFM: UA39 Mandemarke, 1 stk. 14.-18.viii.2016 (O. Karsholt). **Ny for LFM.**

Metalampra italica (Bldz.). NWZ: PH40 Yderby Lyng, flere stk. 23.vii.2016 (E. Andersen). **Ny for NWZ.** Tidligere kun kendt fra EJ: Randers, 2015.

DEPRESSARIIDAE

Agonopterix purpurea (Hw.). SJ: NF17 Frøslev Mose, 1 stk. 16.viii.2016 (P. Falck, V. Hansen). **Ny for SJ.**

Agonopterix ciliella (Stt.). B: WB00 Svenskehavn, 1 stk. 2.viii.2012 (K. Bech). **Ny for B.**

Agonopterix curvipunctosa (Hw.). EJ: PH58 Anholt, 1 stk. 29.ix.2015 (S. Kjeldgaard). **Ny for EJ.**

Agonopterix multiplicella (Ersch.). B: WB00 Årdsdale, 1 stk. 7.v.2016 (P. Falck).

Depressaria olerella Zell. EJ: PH58 Anholt, 1 stk. 19.iv.2014 (S. Kjeldgaard). **Ny for EJ.**

ETHMIIDAE

Ethmia quadrillella (Gze.). F: PF18 Vindeby, Lindelse, 1 stk. 23.vii.2016 (J. Trepax).

COSMopterigidae

Pancalia nodosella (Brd.). NWJ: NJ03 Bulbjerg, 6 stk. 15.v.2015 (S. B. Christensen) og 1 stk. 9.v. og 8 stk. 26.v.2016 (P. Szyska); NEJ: NJ34 Rødhus, 1 stk. 24.v.2015 (S. B. Christensen).

Cosmopterix orichalcea Stt. SJ: MG91 Lindet Skov, 1 stk. 16.vi.2016 (E. Palm).

GELECHIIDAE

Neofaculta infernella (HS.). B: WB00 Årdsdale, 1 stk. 31.v.2016, VA99 Ø. Sømarken, 1 stk. 12.vi.2016, VA99 Sømarken, 1 stk. 3.vi.2016 (P. Falck).

[*Anarsia lineatella* Zell.] NEZ: UB47 København N, 1 la. viii.1985, *Prunus persica* (Fersken) (P. S. Nielsen), UB47 København Ø, 1 la. 14.vi.2006, *Prunus persica* var. *laevis* (Nektarin) (O. Karsholt); SZ: UB11 Præstø, 1 la. 30.vi.1979, *Prunus persica* (Fersken) (O. Karsholt).

Indslæbt art, idet alle frilandsfund fra Danmark tilhører følgende art.

Anarsia innoxella Gregersen & Karsholt. EJ: PH58 Anholt, 1 stk. 14.ix.2016 (S. Kjeldgaard).

Arten (fig. 5) kan kendes på sine lysegrå forvinger med sorte længdelinjer, hvoraf den i midten er særlig fremtrædende. Den ligner meget *A. lineatella* Zell. (Fig. 6), men denne har mørkere grå forvinger, og den sorte streg i midten er kortere og er udadtil efterfulgt af en lys plet.

Genitalierne afbildes af Gregersen & Karsholt (2017). Der er ret små forskelle, hvilket sikkert er årsag til, at de to arter ikke tidligere har kunnet skilles ad.

Larven er mørkt rødbrun med små pinacula med hvide hår; hoved og nakkeskjold er små og glinsende sorte, og analpladen er ligeledes sort (Lepiforum, 2017). Den lever frem til begyndelsen af juni mellem friske blade af *Acer campestre* (Navr) og sandsynligvis også på

andre *Acer* (Ahorn) arter, da den også forekommer i områder, hvor der ikke vokser Navr. Flyvetiden er fra midt i juni til midt i august, og arten fanges især på lys.

Fig. 5. *Anarsia lineatella* Zeller. Han, Tyskland, 14 mm.

Fig. 6. *Anarsia innoxiiella* Gregersen & Karsholt. Holotype, hun, LFM: Flintinge, 14 mm.

A. innoxiiella blev først fundet i Danmark i 1959 i SZ: Hyllinge og Jungshoved. Den har siden bredt sig og er nu fundet i følgende distrikter: SJ, EJ, F, NWZ, NEZ, SZ, LFM og B. Totaludbredelsen er endnu mangelfuldt kendt, men arten synes at forekomme i de fleste europæiske lande.

Anarsia innoxiiella Gregersen & Karsholt, 2017 placeres i den danske fortegnelse (Karsholt & Stadel Nielsen 2013: 27) efter *A. lineatella* Zeller, 1839. (O. Karsholt).

Dichomeris alacella (Zell.). LFM: PF36 Vindeholme, 1 stk. 23.vii.2016 (P. Szyska).

Platyedra subcinerea (Hw.). WJ: MG45 Blåvand, 1 stk. 2.-15.ix.2016 (P. Falck, V. Hansen).

Ny for WJ.

Bryotropha basaltinella (Zell.). LFM: PF95 Gedesby, antal la. 7.iv.2016, mos på tag (P. Szyska), samt 1 stk. 22.vii.-3.viii.2009, i antal 18.vii.-13.viii.2014, 1 stk. 17.-27.vii.2015 og 1 stk. 1.-7.vi.2016 (K. Larsen), PF95 Bøtø, 1 stk. 4.-21.viii.2011 og 1 stk. 17.-28.vii.2015 (K. Larsen).

Metzneria aestivella (Zell.). SJ: NG41 Halk, antal la. 18.iii.2016, *Carlina vulgaris* (Bakketidsel) (E. Palm). **Ny for SJ.**

Ptocheuusa inopella (Zell.). B: VA99 Boderne, 1 stk. 1.viii.2010 (K. Larsen), VB91 Melsted, 1 stk. 26.vi.2016 (P. Falck).

Monochroa sepicolella (HS.). B: WA09 Snogebæk, 1 stk. 24.v.2016 (P. Falck).

Athrips tetrapunctella (Thbg.). EJ: NH88 Als Odde, 1 stk. 31.v.2016 (S. B. Christensen).

Chionodes continuella (Zell.). LFM: PF55 Rødbyhavn, 1 stk. 18.viii.2012 (K. Larsen).

Chionodes ignorantella (HS.). LFM: UA17 Korselitse Østerskov, 1 stk. 19.-27.vii.2010 (K. Larsen). **Første fund fra LFM efter 1959.**

[*Psoricoptera speciosella* Teich.]. Denne art blev meldt som dansk på grundlag af et eksemplar fra SZ: Vemmetofte (Buhl *et al.*, 2000: 127). Den blev efterfølgende meldt i et eksemplar fra samme område, samt i adskillige eksemplarer fra NEZ: København Ø. Bestemmelsen baserede sig på hangenitalierne, hvor indskæringerne i uncus regnes for en diagnostisk karakter overfor den lignende *P. gibbosella* (Zeller, 1839) (Huemer & Karsholt, 1999: 124). Det har imidlertid vist sig, at formen af uncus hos sidstnævnte er meget variabel. Nogle af eksemplarerne fra København har fået undersøgt deres DNA-barcode, og denne viser, at de tilhører *P. gibbosella* (M. Mutanen, *in litt.*). *P. speciosella* blev i den danske fortegnelse (Karsholt & Stadel Nielsen, 2013: 25, 70) opført på den taxonomiske observationsliste, men i overensstemmelse med Aarvik *et al.*, 2017: 77) udgår arten helt af den danske fortegnelse. (O. Karsholt).

Gnorimoschema bodillum Karsh. & Niels. NEJ: NJ89 Råbjerg Mile, flere la. 24.vii.2016, *Salix cinerea* (Gråpil) (O. Karsholt). Ny værtsplante.

Scrobipalpa stangei (Her.). SJ: MG70 Ballum, 1 stk. 24.vii.1978 (P. Falck). B: WA09 Dueodde, 1 stk. 25.vi.2016 (P. Falck). **Ny for SJ.**

[*Tuta absoluta* (Meyr.)]. WJ: MH40 Holmsland Klit, Tingodden, 1 stk. 17.-30.ix.2016 (P. Falck, V. Hansen); NEZ: UB47 Rødovre, 1 stk. 25.vii.2016 (K. Gregersen). Observationsart.

Caryocolum proxima (Hw.). LFM: UA49 Møns Klint syd, 2 stk. 9.-14.viii.2015 (O. Karsholt); PF95 Gedser, 1 stk. 10.vii.2016, PF55 Rødbyhavn, 1 stk. 21.vii.2016 (P. Falck). **Ny for LFM.**

Carpatolechia fugacella (Zell.). NEZ: UB26 Hedeland, 1 stk. 8.vii.2005 (K. Rasmussen).

Pseudotelphusa scalella (Scop.). EJ: NH88 Als Odde, 2 stk. 31.v.2016 (S. B. Christensen).

COLEOPHORIDAE

Coleophora chalcogrammella Zell. EJ: PH02 Ebeltoft, 1 stk. 15.vi.2016 (S. B. Christensen).

Coleophora coronillae Zell. B: VA99 V. Sømarken, 1 stk. 27.vi.2016 (P. Falck).

Coleophora proterella Wiks. & Tabell. B: WB00 Svenskehavn, WB00 Årsdale og WB00 Frenne Odde, i antal 4.-6.viii.2016 (P. Falck).

Coleophora filaginella Fuchs. LFM: PF55 Rødbyhavn, 17 stk. 4.-16.vi.2016 og antal la. 21.vii.2016 *Filago vulgaris* (Kugle-museurt) og *Filago arvensis* (Ager-museurt) (P. Falck). **Ny for Danmark.**

C. filaginella (Fig. 7) ligner i høj grad *C. pappiferella* Hofmann, 1869, og indtil 1976, da Baldizzone redegjorde for artsstatus, blev den da også betragtet som synonym til *pappiferella*

(Toll, 1952; Patzak, 1976). Arten kendes på at være væsentligt mindre end *pappiferella*, der desuden også har tydeligere ringede antenner.

Fig. 7. *Coleophora filaginella* Fuchs. Han, LFM: Rødbyhavn, 10,5 mm.

Der er imidlertid tydelige forskelle i genitalierne. Hos hannerne af *filaginella* findes en ekstra lille torn nær basis på hver af phallothecas to fingre. I hungenitalierne er der størst forskel på signum, der hos *filaginella* har mange små torne, mens den hos *pappiferella* kun har én stor torn. Genitalierne vises hos Saarela & Sippola (2006) og hangenitalierne hos Baldizzone (1976).

Larven lever på frøene af *Filago vulgaris* (Muse-kugleurt) og *Filago arvensis* (Ager-museurt) fra begyndelsen af juli til ind i august. Sækken er hvidlig og ulden. Flyvetiden er juni. De danske eksemplarer er taget på lystårn, samt fundet ved hjælp af røgpuster flyvende om værtsplanterne.

Arten er kun kendt fra Finland, Letland, Tyskland, Makedonien, Grækenland samt Tyrkiet (Fauna Europaea, 2017, Richter, 2017).

Coleophora filaginella Fuchs, 1881 placeres i den danske fortegnelse (Karsholt & Stadel Nielsen 2013: 27) efter *C. pappiferella* Hofmann, 1869. (P. Falck).

Coleophora scabrida Toll. NEZ: PH81 Melby Overdrev, i antal 22.v.-3.vi.2016 (P. Falck).

Coleophora millefolii Zell. EJ: PH02 Ebeltoft, Sdr. Plantage, 1 la. 28.v.2016, *Achillea millefolium* (Almindelig Røllike) (N. Lykke).

Coleophora solitariella Zell. F: NG91 Snarup Have, antal la. 22.v.2016, *Stellaria holostea* (Stor Fladstjerne) (O. Buhl, N. Lykke).

Coleophora dianthi HS. B: VA99 Sømarken, 1 stk. 3.vi.2016 (P. Falck). **Ny for Danmark.**

Fig. 8. *Coleophora dianthi* Herrich-Schäffer. Han, B: Sømarken, 15,5 mm.

Arten (Fig. 8) kendes på forvingens hvidlige grundfarve med gulbrune længdestriber, samt de spredte sorte skæl især mod forkanten og vingespidsen. Antennerne er ikke tydeligt ringede. Den ligner derved en række af vore almindelige Coleophoride-arter, bl.a. *C. adspersella* Benander, 1939, der kendes på de mere gullige forvinger og jævnt spredte mørke skæl, og især *C. tanacetii* Mühlig, 1865, der kendes på de tydeligt ringede antenner. Der er tydelige forskelle i genitalierne. Disse afbildes hos Razowski (1990) og Lepiforum (2017).

Larven lever først i frøhusene af *Dianthus deltoides* (Bakke-nellike) og i Polen ligeledes på *Dianthus carthusianorum* (Karteuser-nellike) (Toll, 1952), der ikke er naturligt forekommende i Danmark. Senere lever den i en spunden lysebrun rørsæk, der spindes fast til et nyt frøhus, der udhules. Larven er fremme i juli-august og overvintrer som fuldvoksen. *C. dianthi* flyver tidligt på året, og den er fremme allerede fra sidst i maj og gennem hele juni. Det danske eksemplar er taget i lysfælde.

Udbredelsen omfatter det meste af Europa med undtagelse af den vestligste del (Norge, Storbritannien, Holland, Belgien og Portugal). Nærmest er *dianthi* fundet på spredte lokaliteter i Sverige (fra Skåne til Medelpad), Finland, Baltikum, Polen og Tyskland.

Coleophora dianthi Herrich-Schäffer, 1855 placeres i den danske fortegnelse (Karsholt & Stadel Nielsen 2013: 28) efter *C. adspersella* Benander, 1939. (P. Falck).

Coleophora follicularis (Vallot). SJ: NF58 Kegnæs og NF58 Sønderborg Havskrænt, antal la. 16.v.2016 *Pulicaria dysenterica* (Strandloppeurt) (P. Falck). **Ny for SJ.**

ELACHISTIDAE

Peritta obscurepunctella (Stt.). B: VB82 Slotslyngen, 2 stk. 6.v.2016 (P. Falck). **Ny for B.**

Elachista tengstromi Kaila *et al.* B: VB90 Almindingen, flere la. 20.iv.2016 *Luzula pilosa* (Håret Frytle) (P. Falck).

Elachista serricornis Stt. SZ: UB14 Munkeskov, Bagholt Mose, 1 stk. 19.vii.2016 (P. Ulrik) (Fugle og Natur, 2017).

Elachista apicipunctella Stt. B: WB00 Grisby, 1 stk. 29.v.2016 (P. Falck).

Elachista consortella Stt. B: VA99 Boderne, 2 stk. 3.-23.viii.2016 (P. Falck).

MOMPHIDAE

Mompha divisella HS. EJ: PH58 Anholt, 1 stk. 20.v.2016 (S. Kjeldgaard).

Mompha sturnipennella (Tr.). WJ: MG47 Henne Strand syd, 4 stk. 23.iv.2016 (N. Lykke).

BLASTOBASIDAE

Blastobasis phycidella (Zell.). LFM: PF55 Rødbyhavn, 2 stk. 3.vi.2016 (P. Szyska); B: WB00 Årsdale, 1 stk. 14.vi.2016 (P. Falck).

Blastobasis glandulella Riley. B: WB00 Frenne Odde, 1 stk. 6.vii.2016, WB00 Årsdale, 1 stk. 27.viii.2016 (P. Falck). **Ny for B.** Tidligere kun kendt i 1 stk. fra LFM: Korselitse Østerskov i 2015.

SCYTHRIDIDAE

Scythris cicadella (Zell.). NEJ: NJ34 Saltum Strand, 1 stk. 11.vii.2016 (S. B. Christensen).

PTEROPHORIDAE

Stenoptilia eborinodactyla Zag. B: WB00 Malkværn, 1 stk. 2.vii.2016 (P. Falck). **Ny for Danmark.**

Arten var længe kendt under navnet *S. paludicola* (Wallengren, 1859) (bl.a. Buszko, 1979, Sutter, 1990). Arenberger (1990) synonymiserede *paludicola* med *S. pterodactyla* (Linnaeus, 1761) og henførte den nu "ukendte" art til den da nyligt beskrevne *S. gratiolae* Gibeaux & Nel, 1990. Dette navn benyttes stadig i vidt omfang. Imidlertid blev *gratiolae* allerede i 2008 betragtet som synonym til *S. eborinodactyla* (Ustjuzhanin & Kovtunovich, 2008). Denne opfattelse er senere fulgt af Nel *et al.* (2009).

Fig. 9. *Stenoptilia eborinodactyla* Zagulajev. Han, B: Malkværn, 26 mm.

S. eborinodactyla (Fig. 9) er vanskelig at kende. Den ligner især *S. pterodactyla*, men kendes på, at den mørke plet ved basis af forvingeflgen er tydelig og ofte todelte, frynserne er mørkere, den har tydelige hvide linjer på bagkroppen, samt især på at den mangler *pterodactylas* gullige farve langs randen.

De to arter kan også adskilles på genitalierne. Hos hannerne skal man især bemærke *eborinodactylas* forholdsvis langstrakte valver, korte anellus-arme, samt den væsentlig kortere phallus. Hunnerne adskilles på længden af antrum, der er tydeligt kortere hos *eborinodactyla*. Genitalierne afbildes hos bl.a. Sutter (1990) og Arenberger (2005).

Larven lever i skudspidserne og i blomsterknopperne på *Gratiola officinalis* (Læge-nådesurt), der ikke findes i Danmark. Det danske eksemplar er taget i lysfælde.

Udbredelsen er sandsynligvis noget usikker, men arten angives fra Portugal, Italien, Østrig, Ungarn, Tjekkiet, Slovakiet, Bulgarien, Frankrig, Tyskland, Polen, Ukraine og Rusland (Fauna Europaea, 2017).

Stenoptilia eborinodactyla Zagulajev, 1986 placeres i den danske fortegnelse (Karsholt & Stadel Nielsen, 2013: 29) efter *S. bipunctidactyla* (Scopoli, 1763). (P. Falck).

URODIDAE

Wockia asperipunctella (Brd.). B: WA09 Dueodde, 1 stk. 25.vi.2016 (P. Falck). Tidligere kun kendt i 1 stk. fra B: Rønne, 1984.

CHOREUTIDAE

Prochoreutis myllerana (F.). SJ: NF27 Kollund Skov, 4 stk. 25.v.2016 (E. Palm).

TORTRICIDAE

[*Clepsis peritana* (Clem.)]. NEZ: UB47 Søborg, 2 stk. 17.vii.2016 (K. Larsen). Indslæbt art.

Acleris effractana (Hb.). SJ: MG71 Tvismark, Rømø, 1 stk. 3.-9.ix.2016 (B. Lynggård). LFM: UA17 Korselitse Østerskov, 2. stk. 29.viii.-12.ix.2016 (K. Larsen); NEZ: UB47 Søborg, 1 stk. 30.viii.2016 (K. Larsen). **Ny for SJ.**

Gynnidomorpha luridana (Gregson, 1870). NEZ: UB26 Hedeland, 1 stk. klækket 13.iv.2002 (K. Rasmussen). Værtsplanten er ikke oplyst.

Gynnidomorpha alismana (Rag.). SJ: MG81 Brøns Møllesø, 3 la. 4.v.2016, *Alisma* sp. (Skeblad) (E. Palm). **Ny for SJ.**

Aethes triangulana (Tr.). B: VA99 Vester Sømarken, 3 stk. 16.-26.vi.2016 (B. J. K. Nielsen), WA09 Dueodde, 1 stk. 25.vi.2016 (P. Falck).

Aethes tesserana (D. & S.). B: WB82 Finnedalen, 2 stk. 28.vi.1974 og WB81 Teglkås, 1 stk. 27.vi.1973 (K. Larsen), WB00 Årsdale, 2 stk. 30.v.-1.vi.2016 (P. Falck).

Aethes dilucidana (Stph.). NEJ: NJ94 Lyngså Strand, antal la. 23.iii.2016, *Angelica litoralis* (Strand-kvan) (B. Lynggård), NJ87 Bratten Strand, antal la. & pu. 5.v.2016, *Angelica litoralis* (Strand-kvan) (S. B. Christensen, F. Vilhelmsen).

Cochylis roseana (Hw.). NEZ: UB26 Tåstrup, antal la. 15.iii.2016, *Dipsacus fullonum* (Gærde-kartebolle) (Å. Thorup).

Eudemis porphyra (Hb.). WJ: MH94 Feldborg Nordre Plt., flere la. 25.v.2016, *Prunus padus* (Almindelig Hæg) (B. Lynggård); NWJ: MH85 Rydhavne Skov, antal la. 18.v.2016, *Prunus padus* (Almindelig Hæg) (B. Lynggård). **Ny for WJ og NWJ.**

Celypha woodiana (Barr.). B: VA99 Vester Sømarken, 1 stk. 16.-26.vi.2016 (B. J. K. Nielsen), VA99 Boderne, 1 stk. 26.vi.2016 (P. Falck).

Phiaris metallicana (Hb.). EJ: PH58 Anholt, 1 stk. 9.vi.2016 (S. Kjeldgaard).

Lobesia virulenta Bae & Komai. NWJ: MH96 Hjelm Hede, 1 stk. 26.vi.2015 (Å. Thorup). **Ny for NWJ.**

Endothenia pullana (Hw.). LFM: UA39 Mandemarke, 1 stk. 24.-27.vi.2016 (O. Karsholt).

Bactra suedana Bengts. EJ: NH70 Norsminde Fjord, Assedrup, 1 stk. 28.vi.2016 (S. B. Christensen).

Epinotia indecorana (Zett.). NEJ: Hulsig, 1 stk. 14.viii.1981 (P. Falck), Tversted Plantage 2 stk. 27.viii.1983 (G. Jørgensen), NJ88 Ålbæk Plantage 1 stk. 14.-28.viii.2002 (P. Falck). Denne art flyttes fra den taxonomiske observationsliste til hovedlisten.

Arten (Fig. 10) ligner især *E. trigonella* (Linnaeus, 1758), men kan kendes på at være mindre og mørkere, desuden er randmærket og det lyse område omkring spejlet overvejende gråt med iblanding af rustrøde skæl. *E. indecorana* er en variabel art, der især længere mod nord har former, der ligner *trigonella*.

Fig. 10. *Epinotia indecorana* (Zetterstedt). Han, NEJ: Hulsig, 15 mm.

De to arter er meget nærtstående både i udseende og i genitalierne. Dette har medført, at nogle forfattere har betragtet artsparret som selvstændige arter, mens andre har betragtet *indecorana* som en form af *trigonella* (Karsholt & Stadel Nielsen, 2013: 76). Dette har også været tilfældet i Danmark, hvor *E. indecorana* hidtil har været opført på den taxonomiske observationsliste. Imidlertid tyder foreløbige norske undersøgelser på, at *indecorana* adskiller sig fra *trigonella* i antallet af cornuti i hangenitalierne. I det undersøgte materiale har *indecorana* 11-17 cornuti, mens *trigonella* har 20-24 (Aarvik, *et al.*, 2017). DNA undersøgelser har ikke været entydige pga. mulig sammenblanding af de to arter (Aarvik *et al.*, 2017). Genitalierne afbildes hos Svensson (2006).

Larven er mørkegrøn hvid mørkt hoved, nakkeskjold, ben og pinacula (Benander, 1950: 138). Den lever i juni-juli mellem sammenspundne blade af *Betula nana* (Dværg-birk).

Sommerfuglen flyver i august til begyndelsen af september (Svensson, 2006). De danske eksemplarer er taget på lys.

I vore omgivelser er *indecorana* kendt fra Norge, Sverige, Finland, Estland og Letland. Den kendes desuden fra Rusland, Grønland og Nordamerika.

Epinotia indecorana (Zetterstedt, 1839) placeres i den danske fortegnelse (Karsholt & Stadel Nielsen, 2013: 34) efter *E. trigonella* (Linnaeus, 1758). (P. Falck).

Arten flyttes fra den taxonomiske observationsliste til hovedlisten.

Epinotia cinereana (Hw.). NWJ: NH96 Hjelm Hede, 2 stk. 29.vii.2015 (Å. Thorup). **Ny for NWJ.**

Eucosma rubescana (Const.). SJ: MG72 Mandø, i antal 25.viii.2016 (K. Larsen).

Gypsonoma nitidulana (Lien. & Zell.). SJ: Rømmø, Lakolk øst, 7 stk. 1.vi.2016 (E. Palm).

Epiblema cirsiana (Zell.). NWJ: NH15 Rosborg Sø, 1 stk. 21.vi.2016, NH05 Lånrum, 1 stk. 21.vi.2016 (Å. Thorup).

Retinia resinella (L.). SJ: MG81 Birkelev Tuegrave, 2 la. 4.v.2016, *Pinus* (Fyr) (E. Palm).

Dichrorampha sylvicolana Hein. SJ: MF89 Sølsted Mose, 1 stk. 17.vii.2014 (E. Palm). **Ny for SJ.**

Cydia amplana (Hb.). SJ: NF17 Frøslev Mose, 1 stk. 4.viii.2016 (J. Trepax); NEJ: NJ89 Hulsig Krat, 1 stk. 19.viii.2016 (Å. Thorup). **Ny for NEJ.**

Cydia inquinatana (Hb.). EJ: PH58 Anholt, 1 stk. 24.vi.2016 (S. Kjeldgaard). **Ny for EJ.**

Grapholita lobarzewskii (Now.). EJ: PH58 Anholt, 1 stk. 5.vi.2016 (S. Kjeldgaard). **Ny for EJ.**

Pammene suspectana (Lien. & Zell.). NH83 Savmølle Skov, 5 stk. 22.v.2016 (S. B. Christensen).

ZYGAENIDAE

Zygaena minos (D. & S.). F: PG03 Kullerup syd, Bjerget, i antal 28.vi.2016 (B. K. Stephensen).

PYRALIDAE

Salebriopsis albicilla (HS.). B: WA09 Balka, 1 stk. 26.vi.2016 (P. Falck, J. Møller). **Ny for B.**

Delplanqueia dilutella (D. & S.). LFM: UA49 Liselund, 1 stk. 11.-19.vii.2003; UA17 Korselitse Østerskov, 2 stk. 20.viii.-3.ix.2013 & 4.-16.vii.2015 (K. Larsen). **Første fund fra LFM siden 1959.**

Sciota fumella (Ev.). LFM: UA49 Liselund, 2 stk. 23.v.-7.vi.2016, UA17 Korselitse Østerskov, 1. stk. 31.v.-7.vi.2016, PF46 Kramnitse, 4 stk. 31.v.-7.vi.2016, PF95 Birkemose, 1 stk. 1.-7.vi.2016 og PF95 Gedesby 4 stk. 1.-7.vi.2016 (K. Larsen), PF46 Hobyskov, 7 stk. 27.v.-11.vi.2016 (F. Vilhelmsen), UB20 Ulvshale, 6 stk. 28.v.-15.vi.2016, PG95 Gedser, 1 stk. 28.v.-15.vi.2016 og PF55 Rødbyhavn 3 stk. 28.v.-15.vi.2016 (F. Helsing) samt 1 stk. 3.vi.2016 (P. Szyska), UA17 Mellemskov, 2 stk. 28.v.-15.vi.2016 (F. Helsing) og 1 stk. 4.-17.vi.2016 (P. Tejlmann), UA39 Mandemarke, 7 stk. 31.v.-12.vi.2016 (O. Karsholt); SZ: PG52 Skafterup, 1 stk. 28.v.-10.vi.2016 (P. Tejlmann), UB22 St. Torøje, 1 stk. 4.vi.2016 (B. Lynggård); NWZ: PG27 Nostrup Strand, 1 stk. 3.vi.2016 (E. S. Larsen); NEZ: UB47 Vanløse, 1 stk. 31.v.2016, UC32 Gilbjerg Hoved, 1 stk. 3.vi. og 1 stk. 4.-7.vi.2016 (F. Vilhelmsen). Desuden optrådte arten i stort antal på Bornholm (flere samlere). **Ny for SZ, NWZ og NEZ.**

Sciota rhenella (Zinck.). LFM: PF55 Rødbyhavn, 1 stk. 6.-27.v.2016 (F. Helsing) og 1 stk. 21.vii.2016 (P. Falck); B: WA09 Dueodde, 1 stk. 24.v.2016 (P. Falck, J. Møller).

Etiella zinckenella (Tr.). WJ: MG45 Blåvand, 1 stk. 2.-16.ix.2016 (P. Falck, V. Hansen).

Nephoterix angustella (Hb.). EJ: PH58 Anholt, 1 stk. 24.viii.2016 (S. Kjeldgaard).

Acrobasis sodalella Zell. B: VA99 Sømarken, 1 stk. 27.vi.2016 (P. Falck, J. Møller). **Ny for B.** Tidligere kun kendt i 1 stk. fra LFM: Mellemskoven, 1962.

Acrobasis obtusella (Hb.). B: VA99 Vester Sømarken, 1 stk. 1.-7.viii.2015 og 2 stk. 16.-26.vi.2016 (B. J. K. Nielsen); WB00 Årsdale, 1 stk. 25.vii.2016 (P. Falck, J. Møller).

Episcythrastis tetricella (D. & S.) B: WB00 Årsdale, 1 stk. 24.v.2016, Sømarken, 1 stk. 24.v.2016 (P. Falck, J. Møller). **Ny for Danmark.**

Fig. 11. *Episcythrastis tetricella* (Denis & Schiffermüller). Hun, B: Årsdale, 21,5 mm.

Arten (Fig. 11) er næsten tegningsløs, kun med antydning af linjer. Den kendes især på sit ensfarvede, jævnt blyantsgrå udseende. Hos nyklækkede dyr er forvingen overstrøet med hvide skæl. Den noget lignende *Matilella fusca* (Haworth, 1811) har tydelige linjer og er mere sort. Genitalierne afbildes af Slamka (2010).

Larvens levevis er ikke nærmere beskrevet, men den er i fangenskab opfodret med *Salix* (Pil) (Palm, 1986).

E. tetricella flyver i maj-juni, og den tages oftest på lys. De danske eksemplarer er fanget i lysfælder.

Udbredelsen omfatter det meste af Europa, med undtagelse af den vestligste del (Holland, Belgien, Storbritannien og Portugal) (Fauna Europaea, 2017).

Episcythrastis tetricella (Denis & Schiffermüller, 1775) placeres i den danske fortegnelse (Karsholt & Stadel Nielsen 2013: 41) efter *Acrobasis obtusella* (Hübner, 1796). (P. Falck).

- Apomyelois bistratella* (Hulst). LFM: UA17 Korselitse, 1 stk. 2.vi.2016 (P. Szyska), UA17 Korselitse Østerskov, 1 stk. 21.vi.-3.vii.2015 (K. Larsen), UA07 Horreby Lyng, 1 stk. 20.vii.2015 (P. Szyska), PF36 Vindeholme, 1 stk. 23.vii.2016 (P. Szyska).
- Gymnancyla canella* (D. & S.). WJ: MG45 Oksby, 1 stk. 20.-26.viii.2016 (B. J. K. Nielsen).
- Eccopisa effractella* Zell. B: VA99 Vester Sømarken, 1 stk. 5.-6.vii.2015 (B. J. K. Nielsen), VA99 Bakkerne Bådehavn, 1 stk. 7.-11.vii.2015 (B. J. K. Nielsen), WA09 Dueodde, 2 stk. 12. og 29.vii.2016 (P. Falck), VA99 V. Sømarken, 1 stk. 11.vii.2016, VA99 Sømarken, 1 stk. 27.vii.2016 (P. Falck, J. Møller).
- Euzophera cinerosella* (Zell.). F: NG61 Helnæs, Agernæs Havn, 1 la. 17.iii.2016, *Artemisia absinthium* (Have-malurt) (N. Lykke).
- Euzophera fuliginosella* (Hein.). B: VA99 Sømarken, 2 stk. 3. og 9.vii.2016 (P. Falck, J. Møller), WA09 Dueodde, 1 stk. 5.vii.2015 (B. J. K. Nielsen), WB00 Årsdale, 1 stk. 7.vii.2016 (P. Falck, J. Møller), WB01 Listed, 1 stk. 7.-11.vii.2015 (B. J. K. Nielsen), VA99 Ø. Sømarken, 1 stk. 12.vii.2016 (P. Falck, J. Møller).
- Ancylosis oblitella* (Zell.). B: WA09 Snogebæk, 1 stk. 3.vii.2016 (P. Falck, J. Møller).
- Homoeosoma sinuella* (F.). LFM: PF46 Hobyskov, 2 stk. 27.v.-11.vi. og 1 stk. 21.-27.vi.2016 (F. Vilhelmsen).
- [*Cadra calidella* (Guenée, 1845)]. NEZ: UB47 Bellahøj, 1 stk. 27.vii.1997 (F. Vilhelmsen), NEZ: UB47 København Ø, 1 stk. 12.-19.vii.1999 og 1 stk. 7.-10.vi.2007 (O. Karsholt). Eksemplaret fra Bellahøj er tidligere fejlagtigt meldt som *Vitula edmandsii* (Packard, 1865) (Buhl *et al.*, 1998: 114). Indslæbt art.
- Hypopygia glaucinalis* (L.). NWJ: NH05 Stoholm, 1 stk. 18.-25.vii.2016 (Å. Thorup). **Ny for NWJ.**
- Ecpyrrhorhoe rubiginalis* (Hb.). B: VB91 Melsted, 3 stk. 20.viii.-10.ix.2016, WB00 Grisby, 1 stk. 25.vii. og 2 stk. 27.-28.viii.2016, VA99 Ø. Sømarken, 1 stk. 24.viii.2016 (P. Falck, J. Møller).
- Ostrinia palustralis* (Hb.). F: NG95 Hasmark Strand, 1 stk. 31.v.2016 (N. Lykke).
- Udea inquinatalis* (Lien. & Zell.). B: WB01 Saltuna, 1 stk. 31.v.2016, VA99 Sømarken 1 stk. 3.vi.2016 (P. Falck, J. Møller). **Ny for B.**
- Udea accolalis* (Zell.). B: WB00 Grisby, 3 stk. 1.-7.vi.2016, WB00 Frenne Odde, 1 stk. 29.v.2016, WB01 Saltuna, 1 stk. 1.viii.2016, WA09 Dueodde, 1 stk. 3.vi.2016 (P. Falck, J. Møller).
- Agrotera nemoralis* (Scop.). SJ: MG81 Lindet Skov, 16.vi.2016 (E. Palm).
- Diasemia reticularis* (L.). F: NG95 Hasmark Strand, 1 stk. 2.vi.2016 (N. Lykke); LFM: PF46 Hummingen, 1 stk. 27.v.-11.vi.2016 (F. Vilhelmsen), PF77 Flintinge Byskov, 1 stk. 1.vi.2016 (P. Szyska), PF95 Bøtø, 6 stk. 1.-7.vi.2016 (K. Larsen), UA39 Mandemarke, 1 stk. 3.-12.vi.2016 (O. Karsholt). Arten optrådte desuden i antal på Bornholm (flere samlere). **Ny for F.**
- [*Diploseustis perieresalis* (Wlk.)]. NEZ: UC51 Helsingør. 4 stk. ex la. i.2015, *Phoenix canariensis* (Fønikipalme) (B. J. K. Nielsen). Indslæbt art.
- Cydalima perspectalis* (Wlk.). F: NG84 Stige, 1 stk. 17.ix.2016 (O. Buhl). **Ny for F.**

Hellula undalis (F.). B: VB91 Melsted, 1 stk. 26.viii.2016 (P. Falck, J. Møller).

Heliorthela wulfeniana (Sc.). SZ: UB24 Stevns Ådal nord, 1 stk. fotograferet 24.viii.2014 (J. Lund). **1. fund fra SZ efter 1959.**

Crambus alienellus Germ. & Kaulf. NEZ: UC41 Skidendam, 6 stk. 3. & 4.vi.2016 (B. Lynggård); B: VB91 Melsted, 1 stk. 31.v.2016 (P. Falck, J. Møller). Arten har ikke været fundet i Nordsjælland i en årrække.

Catoptria osthelderi (Latt.). F: NG95 Enebærødde, 7 stk. 4.vii.2016 (N. Lykke).

Catoptria verellus (Zinck.). F: NG53 Lunge Bjerger, 1 stk. 29.vii.-6.viii.2016 (O. Buhl).

Pediasia luteella (D. & S.). B: VA99 Bakkerne Bådehavn, 1 stk. 16.-26.vi.2016, VA99 V. Sømarken, 3 stk. 16.-26.vi.2016 (B. J. K. Nielsen), WB00 Grisby, 3 stk. 25.-27.vi.2016, VA99 Ø. Sømarken, 1 stk. 3.vii.2016 (P. Falck, J. Møller).

Tak

Listen for 2016 er udarbejdet på grundlag af indberetninger fra: M. Andersen, Hundige; K. Bech, Ølsted; S. B. Christensen, Åbyhøj; K. Gregersen, Sorø; F. Helsing, Skørping; S. Kjeldgaard, Anholt By; E. S. Larsen, Hørsholm; J. Lund, København; N. Lykke, Otterup; B. Lynggård, Skave pr. Holstebro; B. J. K. Nielsen, Helsingør; F. J. Nielsen; Kokkedal; E. Palm, Sdr. Sejerslev pr. Højer; P. Szyska, Gedesby pr. Gedser; P. Tejlmann, Valby; Å. Thorup, Stoholm og J. Trepax, Lindelse.

Vi har desuden medtaget fund gjort af følgende: E. Andersen, B. Baungaard, V. Hansen, J. Møller, P. S. Nielsen, K. Rasmussen, B. K. Stephensen og P. Ulrik.

Desuden takker vi P. Ustjuzhanin, Altai State University, Rusland for oplysninger om *S. eborinodactyla* og Marko Mutanen, University of Oulu, Finland for DNA undersøgelse af *Psoricoptera*. K. Gregersen, Sorø samt M. Dahmen og H. Roweck, Kiel, Tyskland takkes for fotos af figur 5-6. K. Bech, Ølsted og P. S. Nielsen, Grevinge takkes desuden for oplysninger om pyralider fra Bugbase. Vi bringer en tak til alle, der har medvirket til, at denne liste kan give et så fyldestgørende billede som muligt af småsommerfuglesæsonen 2016.

Litteratur

- Aarvik, L., B. Å., Bengtsson, H. Elven, P. Ivinskis, U. Jürivete, O. Karsholt, M. Mutanen & N. Savenkov, 2017. Nordic-Baltic Checklist of Lepidoptera. *Norwegian Journal of Entomology*. Supplement 3: 1-236.
- Arenberger, E., 2005. Pterophoridae 3. In: R. Gaedike (ed.): *Microlepidoptera Palaearctica* 12: 1-191. Keltner.
- Arenberger, E., 1990. Beitrag zur Kenntnis der Gattung *Stenoptilia* Hübner, 1825 (Lepidoptera, Pterophoridae). *Nota Lepidopterologica* 13: 90-107.
- Baldizzone, G., 1976. Contribuzione alla conoscenza dei Coleophoridae IV. *Estratto da Entomologica* 12: 81-88.
- Bech, K., F. Helsing, L. Jensen, S. Kjeldgaard, K. Knudsen, B. S. Larsen, E. S. Larsen, H. E. Møller & P. Szyska, 2017. Fund af storsommerfugle i Danmark 2016. *Lepidoptera* 11 (in press).
- Benander, P., 1950. Fjärilar, Lepidoptera: Småfjärilar, Microlepidoptera. Vecklarefjärilar, Tortricina. *Svensk Insektfauna* 10(2): 1-173, pls. 1-9. Stockholm.
- Bengtsson, B. Å. & R. Johansson, 2011. Fjärilar: Bronsmalar-rullvingemaler. Lepidoptera: Roeslerstamiidae-Lyonetidae. *Nationalnyckeln till Sveriges flora og fauna*. 493 pp., SLU, Uppsala.
- Bigot, L., J. Nel & J. Picard, 2009. Classification actualisée du genre *Stenoptilia* Hübner, 1825 (Lepidoptera, Pterophoridae). *Bulletin de la Société entomologique de France* 114: 327-336.
- Buhl, O. (ed.), 2017. *Danske småsommerfugle 1927-2015*. http://snm.ku.dk/samlinger/toer-og-vaadsamlinger/zoologi/entomologi/lepidoptera/collection/danske_smaasommerfugle1927_2015_samlet.pdf
- Buhl, O., P. Falck, B. Jørgensen, O. Karsholt, K. Larsen & F. Vilhelmsen, 1998. Fund af småsommerfugle fra Danmark i 1997 (Lepidoptera). *Entomologiske Meddelelser* 66: 105-115.
- Buhl, O., P. Falck, B. Jørgensen, O. Karsholt, K. Larsen & F. Vilhelmsen, 2000. Fund af småsommerfugle fra Danmark i 1999 (Lepidoptera). *Entomologiske Meddelelser* 68: 121-131.
- Buhl, O., P. Falck, O. Karsholt, K. Larsen & F. Vilhelmsen, 2009: Fund af småsommerfugle fra Danmark i 2008 (Lepidoptera). *Entomologiske Meddelelser* 77: 65-81.
- Buhl, O., P. Falck, O. Karsholt, K. Larsen & F. Vilhelmsen, 2016. Fund af småsommerfugle fra Danmark i 2015 (Lepidoptera). *Entomologiske Meddelelser* 84: 69-85.
- Buszko, J., 1979. Przeglądki – Thyrididae, Piórolotki – Pterophoridae. *Klucze do Oznaczenia Owadów Polski* 27 (43-44): 1-140.
- Chapman, T. A., 1888. Notes on *Prays curtisellus* and *rustica*. *Entomologist's Monthly Magazine* 25: 73-67.
- Fauna Europaea, 2017. Lepidoptera. <http://www.faunaeur.org> [latest update: version 2.4, 2011].
- Fredriksen, S., F. N. Rasmussen & O. Seberg (eds), 2006. *Dansk Flora*. 701 pp. København.
- Fugle og Natur, 2017. <http://www.fugleognatur.dk>
- Gaedike, R., 2015. Tineidae I (Dryadaulinae, Hapsiferinae, Euplocaminae, Scardiinae, Nemapogoninae and Meessinae). In: M. Nuss, O. Karsholt & P. Huemer: *Microlepidoptera of Europe* 7: 1-308.

- Gregersen K. & O. Karsholt, 2017. Taxonomic confusion around the Peach Twig Borer, *Anarsia lineatella* Zeller, 1839, with description of a new species (Lepidoptera, Gelechiidae). *Nota Lepidopterologica* 40: 65–85. <https://doi.org/10.3897/nl.40.11184>.
- Huemer, P. & O. Karsholt, 1999. Gelechiidae 1 (Gelechiinae: Teleiodini, Gelechiini). In: P. Huemer, O. Karsholt & L. Lyneborg: *Microlepidoptera of Europe* 3: 1-356.
- Karsholt, O. & P. Stadel Nielsen, 2013. *Revideret fortegnelse over Danmarks Sommerfugle*. Lepidopterologisk Forening, København. 120 pp.
- Larsen, C. S., 1927. Tillæg til fortegnelse over Danmark Mikrolepidoptera. *Entomologiske Meddelelser* 17: 7-221.
- Lepiforum, 2017. <http://www.lepiforum.de/lepiwiki.pl>
- Martini, W., 1913. Zur Biologie von *Prays* ab. *rusticus* Hw. *Deutsche entomologische Zeitschrift, Iris* 27: 12.
- Millard, P., 2013. *Prays fraxinella* (Bjerkander) (Lep.: Praydidae) is not monophagous on Ash. *Entomologist's Record and Journal of Variation* 125: 171.
- Palm, E., 1986. Nordeuropas pyralider – med særlig henblik på den danske fauna (Lepidoptera:Pyralidae). *Danmarks Dyreliv* 3: 1-287, pls 1-8.
- Patzak, H., 1974. Beiträge zur Insektenfauna der DDR: Lepidoptera – Coleophoridae. *Beiträge zur Entomologie* 24: 153-278, 2 pls.
- Razowski, J., 1990. Motyle (Lepidoptera) Polski. Część 16 – Coleophoridae. *Monografie Fauny Polski* 18: 1-260, 1 pl. Warszawa & Kraków.
- Richter, I., 2017. Coleophoridae. <http://www.coleophoridae.bluefile.cz/> (visited 5.4.2017).
- Saarela, E. & L. Sippola, 2006. *Coleophora filaginella* Fuchs, 1881 – Suomelle uusi pussikoi (Lepidoptera, Coleophoridae). *Baptria* 31: 40-41.
- Slamka, F., 2010. *Pyraloidea (Lepidoptera) of Central Europa. Identification – Distribution – Habitat – Biology*. 176 pp. Bratislava.
- Sutter, R., 1991. Beiträge zur Insektenfauna der DDR: Lepidoptera – Pterophoridae. *Beiträge zur Entomologie* 41: 27-121.
- Svensson, I., 2006. *Nordens vecklare (Lepidoptera, Tortricidae)*. 349 pp. Lund.
- Toll, S., 1952. Rodzina Eupistidae Polski. *Materiały do Fizjografii Kraju* 32: 1-292, 38 pls.
- Ustjuzhanin, P. & V. Kovtunovich, 2008. Pterophoridae. In: S. Yu. Sinev (ed.): *Catalogue of the Lepidoptera of Russia*. 425 pp. St. Petersburg & Moscow [in Russian].